

Hody - rjany, zbožny róčny čas

Slepjanske džěćetko

Wobraz: MNN

Japoštoł Pawoł pisa na Korintiskich (1. Kor. 3,1 a 2): Moji bratřa, ja z wami njemóžach rěčeć jako z duchownymi, ale jako z čělnymi, to je jako z małymi džěćatkami w Chrystusu. Mloko sym wam pić dał a nic sylnu jědź, přetož wy ju hišće njemóžeće znjesć, dokelž sće hišće čělni. - Japoštoł Pawoł wě, zo su křescenjo w Korinće hakle na spočatku swójeho pobožneho žiwjenja we wěrje do Jezusa Chrystusa. Woni nimaja hišće dosć nazhonjenja w duchownym žiwjenju. Woni su hišće „čělni a nic „duchowni“. Jim hišće dže wo tole zemske žiwjenje, wo zemske nadźije a zemske starosće.

Wón njemóžeše z nimi rěčeć wo centralnych prašenjach wěry, ale dyrbyeše jim na lochkozrozumliwe wašnje powědać wo Jezusa z Nacareta, kiž je naš Zbožnik, wo jeho žiwjenju a krasnych skutkach a snano tež wo jeho předowanjach. Japoštoł Pawoł je swóje misionarske skutkowanje w Korinće započal z lochkim powědanjom. Dogmatiske předowanje by za Korintiskich přetwjerda jědź byla. Woni běchu hišće džěći

we wěrje a nic dorosćeni. Mi so zda, zo su naše hody, wosebje Boža nóc patoržicu wječor, tajke „mloko“ za wosady. Cyrkwje budža přepjelnjene. Lud ma rady hodowny ewangelij. To su znate słowa: W tym samym času pak so sta, zo přikaznja wot kejžora Augusta wuńdže, zo by wšitkón swět zapisany a šacowany był, a to zapisanje bě to najprěńše a so sta w tym času, jako Cyrenius z bohodom w Syriskej běše. A tak dale. Jozef a Marja z Nacareta dyrbyeštaj so tež na puć podać do dalokeho Betlehema, a tam dońdže čas, zo dyrbyeše Marja porodzić. W chuduškej hródži so džiw sta, zo so swětej Zbožnik narodži. Jandželjo spěwachu Bohu česć a připowědachu měr na zemi. Pastyrjo přińdžechu a mudri z rańšeho kraja, zo bychu so před Jezusdžěćatkom poklaknyli. To wšo je tak rjany, hnujacy wobraz a da so na wołarnišću derje předstajić. Hrajerjo su z wutrobu při wěcy.

Tole so stawa kóždy lěto znowa patoržicu na Božej nocy. Hdže pak su kemšerjo na přichodnych Božich službach? Su

woni podarmo Boži narod swjećili? Woni su Boži ewangelij slyšeli, w zhromadźiznje wosadnych so Wótčenaš modlili a z hnutej dušu spěwali:

*Ow najwjeselši, ow najzbožniši
hnady połnički Boži dnjo!
Zhubjene džěći,
Chryst je na swěće.
Wjesel, wjesel so, křescanstwo.*

Ja so nadźijam a mam dowěru do Božeho słowa, kiž je žiwe a wotřiše dyžli žadyn na woběmaj bokomaj wótry mječ, zo wostanje w kóždej duši něšto wot hodowneho swěta a wot zbožnosće. Tež tajkemu swjedženskemu swětlešku plaći slubjenje: Nałamanu sćinu Bóh njedolemi a žehliwy sužoh wón njewuhasnje. Cyle wěsće budže so w hodownym swětle we wjele nałamaných dušach skradžu nowe duchowne žiwjenje hibać. Hodowne kěrlušy spěwaja nam pobožnu wjeselosć do wutroby.

Luther je za džěći napisał „Ja z njebjes dele přichadžam“ (čo. 28), tam rěka w 3. štučce: *Hlej, to Knjez Chrystus, naš Bóh, je, kiž wam džě z nuzy pomhać chce.*

Wón žada sam waš Zbožnik być, was wot wšitkeho hrěcha zmyć.

Tu je skrótka wuprajena wša zbožnosć, kiž je so čłowjestwu dóstała přez Jezusowy narod w Betlehemje. Do hrěšneho swěta je so Zbožnik narodžił, w kotrehož mjenje dobywamy nad hrěchom. Tuteho Knjeza drje w džensnišim kritiskim času nuznišo trjebamy dyžli hdy prjedy. Politkarjo pytaja sprawnje za wupućom z našich nuzow: bjezdžělnosć, statej pjenjezy njedosahaja, złoštništwa přiběraja mjez ludom, młodžina je na wšelke wašnje wohrožna. My křescenjo njejsmy mudriši hač ministerjo a parlamenty. Nam je Zbožnik prajit: Štož wutraje hač do kónca, tón budže zbožny.

Hdyž je so čłowjek zabludžił do bahnišća, jemu njepomha, zo winuje druhich swójeho njezboža dla. Wón tež njemóže bahno do sucheje łuki přeměnić, ale dyrbi sćerpnje so prócować, krok po kroku so ze smjertneho stracha wubědźić.

Jezus z Nacareta njeje nas wučil politiske programy, ale je swóje bėdne zemske žiwjenje na so wzał a je skónčnje na křižu dobył. Njebjeske swětle hody nas napomina, zo njebychmy jenož to zachodne pytali, ale to wěčne, štož je to woprawdźite bohatstwo našeho žiwjenja. Tak hody njebudža jenož tón rjany, ale tón zbožny swjedžen. **Gerhard Wirth**

*Žohnowany adventski
a hodowny čas*

přeje wšitkim čitarjam

redakcija Pomhaj Bóh

Handrij Zejler

BOŽA NŮC

Z njebyes klinča hłasy krasne
w Bethlehemu na poli,
swětło z njebya schadźa jasne
pastyrjam w nŃcnej čmí;
Boži swjeći jandželjo
přinjesu k nim poselstwo:

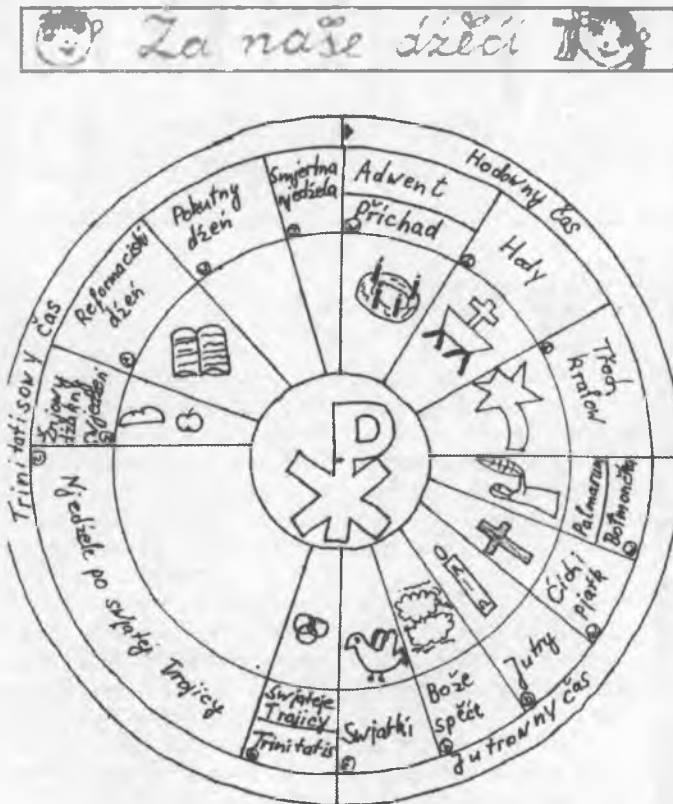
So njestrožejeće, njebojće!
TŃn ZbŃžnik, kotryž Chrystus je,
je so wam dźensa narodźił,
zo by wšě ludy zwjeselił.

Powite we źłobi leži
z pjeluškami dźečatko.
TŃn, kiž wot wěčnosće knježi,
nas dla ponižuje so.
Bože dźiwy wuhladamy,
syna Božoh powitamy.

WŃn je tŃn Knjez a kraluje
a hrěšnych ludźi wumŃže.
Tuž spěwa ert a wutroba,
kaž tam ta syła jandželska:

Čeść budź Bohu w tej wysokosći,
měr na zemi a tym čłowjekam
dobře spodobanje.

(Zhromadźene spisy, zwjazk VI, str. 95)

Nowe cyrkwinske lěto je so započalo. Tu widźice cyrkwinske lěto z jeho swjedženjemi, namolowane jako kruh.

KŃždy swjedžen ma swojsku barbu. W cyrkwi to widźice na paramentach, kiž pyša wołtar a klětku.

KŃžda barba ma wosebity wuznam runja swjedženjam.

běla b.: rěka wjesele nad Jezusom

fijałkowa b.: je čas přihota, měra a přemyslowanja

čerwjena b.: je mŃc Boha a swjatrehu Ducha

zelena b.: rěka roscenje a zrawjenje

Přirjadujće barby swjedženjam a wumolujće je w kruhu (mału pomoc mŃžeće w kruhu zawěsće spŃznać).

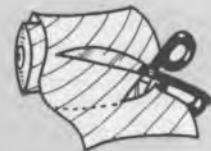
Směće kruh wutřihac a na papu lěpic. Snano mŃžeće srjedza prok připinać a kruh na pinowu scěnu z cwoku pričinić.

G. Gruhlowa

Lube dźeći!

Přeprošuju Was wutrobnje
na hodowne paslenje

sobotu, 14.12.96 w 14.30 hodž.
na Michalskej farje w Budyšinje.

G. Gruhlowa

Naše nowiny a časopisy před 100 lětami

Z Kubšic. WŃtre swarjo wŃn-
dano jedyn Droždźičan z tu-
domneho zastanišća za železni-
skim čahom čěrješe. Wbohemu
bě so prawje złě zešlo. WŃn bě
sebi w Pomorcach dnjowy bilet
do Budyšinja kupił, na dompu-
ću pak bě jemu konduker hižo
w Kubšicach z woza won kazał.
MěnjŃ, zo je hižo do Pomorc
přijěł, bě naš Droždźičan z wo-
za stupił a so hakle błuda do-
hladał, hdyž čah hižo wotjědže.

WŃn drje z hłosom wołase, zo
dyrbja čah zastajic a jeho sobu
wzac, ale lokomotiwa wuši nje-
měješe a dale spěšnišo chwata-
še. Duž dyrbješe so z dycha
wuběžawši a wujachliwši roz-
hněwany Droždźičan do teho
podać, so z Kubšic pěši do swo-
jeje domizny wrŃćic. WŃn je
tež strowy a čerstwy domoj do-
čampał, ale hišće dźensa so jeho
hněw na železniski čah studźił
njeje. SN, 12. decembra 1896

Foto: A. L.

Stručtle hody

Ze žiwym zajimom a zdobom hłubokim wobzarowanjom sym w zaštosći scéhował lěta trajacu wójnu mjez narodami bywšeje Juhosłowjanskeje. Njejsym móhl zrozumić, zo so ludy, kiž su w druhej swětowej wójnje stonali pod němskej wobsadku, so nadobo wjace znjesć njemóža. Wospjet napomnjene města a městna k juhu a k ranju Sarajewa su mi do džensnišeho znate wopriječca. We wosebitym pomjatkju pak je mi wostało město Užice. A to nic jeno tehodla, dokelž so jeho mjeno mojej domiznje nimale runa. Su jemu po wójnje hišće mjeno „Titowe“ přidali. Njewěm, hač wone džensa hišće plaći. Sta so tam za mnje wažny podawk, kiž mje w hodownym času přeco znowa zaběra.

Bě to nazymu lěta 1944. Kaž kóžde lěto bližachu so hody. Bližeše pak so tónkróć zdobom kónc wójny. Wočiwidny za kóždeho, kiž tehdyše podawki kritisce scéhowaše, njech je był doma abo w cuzbje. Němska wobsadka z kupow a přibrjohow Srjedzozemskeho morja wlečese so po Juhosłowjanskej wróćo k domiznje. Wójna bližeše so kraje, z kotrehož bě wušla. Powěsće wo wulkich dobyčach běchu dawno womjelnyly. Z wěstěj ironiju so do wěrliwej mjez sobu šukotaše: Dopředka towaršojo, dyrbimy wróćo!“ Bě to kaž nowy nakład něhdyšeho „Heim ins Reich“ hibanja, jeno z chutnišimi přiznamjenjemi.

Módru drastu namórnikow běchmy so dawno slec dyrbjeli. Do šereje zdrasćeni, mějachmy nětk strážowac zeleniske kolije, po kotrychž so němske wójsko wróćo wožeše. Po tym so kolije zničichu, zo njeby cuze wójsko tak ruče scéhować móhlo. Wšelake strachi mějachmy při tym wustać. W njeprístupnych horinach chowachu so partizanojo. Njemějachu nas tam rady. Běchmy nje-witani hosćo.

Tak cofajo docpěchmy město Užice, něhdže 100 km k ranju Sarajewa. Powabna krajina horow, skalnatych wjerškow, ale tež luboznych dolinow nas putaje. Krajina za dowol a wočerstwjenje kaž stworjena. Po njej wiješe so wuskokolijata železnica, kiž mějachmy wodnjo a w nocy strážowac. Při jeje natwarje su měli do wysokich skaliskow wurubać wjacore tunele a přemosćić strašne hłubiny. Kedžbyhódny to wukon, předkotrymž měli zejnować čapku. Podłu kolijow pluškotaše njewuznamna rěčka. Při powabnym wodopadže běchu jej nabrěmjenili nadawk, čěrić turbiny małeje milinarne k zastaranju města z energiju.

Přidžělichu mje skupince, kiž měješe k něšto km zdalenej jednotce po cyrobu doječ. Kóždy z někajkim retlom čišćachmy plone štyrikolesate wozydło po trochu stupacych kolijach. Bližeše-li so čah, wuzběhnychmy je na bok, a po tym je znowa na kolije stajichmy. Dojěděchmy bjez čězow. Po wobstaranju trěbnych wěcow wobkručichu nam, zo žadnych čahow popuču njeje. Zesydachmy so wšitcy na wonu karu, a ko-

lesa so po spadowacej čarje spěšnje kulachu. Zastawši na poľ puća, přewostajichmy nam znatym towaršam prikazany džěl wjezby. Běch so trošku zakomdžil, a počachu za mnu wołać. Spěchach za so hižo kulacym wozydłom. Wujachleny so na jeho zadnju kromu klesnych. Ze stupacej spěšnosću smalachmy z wótre klepotacej karu do dołheho tunela z nahlej křiwiwu. Nadobo

wobdawaše nas tołsta čma kaž w pjecy. Njejpacy něšto wótre zawrjeskota. Njeznata móc wjerhny mje z wotmachom z wozydła. Něšto čezke přejědze mojej delnjej noze a ja walich so z kolijow na bok. Běchmy po čmě z napřečojěducym čahom hromadu prasnyli. Słyšach hišće lokomotiwu syćec a rozbudzenych ludźi wołać. A nadobo měr. Hdyž wotućich, ležach w z hrubych deskow spraskanym borle w někajkim wagonje. Boleše mje wšo. W podwědomju spóznach wobličca, kiž so wjele prašachu. Na próstwu wuzuchu mje škórnej. Z kóždeho so wula luža kreje. Na nošadle ležo so nazajtra znowa k sebi namakach. Na dołhej pinčnej chódbje lute nošadla ze zranjenymi. Na jeje kóncu wótra swěca. Wobswět-leše běle durje z wulkim čerwjnym OP. Ze slabosću a strachom zańdželich swojej woći. Wotućich skónčnje we wulkej žurli, ležo mjez wjele zranjenymi. Wobě noze běštej w kručej wjazbje hač wyše kolen. Džakowach so Bohu, zo sym hišće žiwy. Město ložow ležachmy na sňanju z kukuricowych stwjelcow. Tołste retle mócnje do rjapa tľočachu. Zhonich, zo bě so třom towaršam wo wjele hórje zešlo. Předku sedzacy nawoda skupiny bórže po njezbožu zemrě. Dalši měješe čezko mozy ztrāsene, zo njebě móžno z nim rěćec. Štwórty, dobrowólnik z Belgijskeje, rěkaše van Kampen, měješe strašnje wulku ranu na čole.

Po džesać dnjach wotwjezechu nas na čězitych awtach do Sarajewa. Mějachmy tam

skónčnje loža. Po dalšim tydženju z lacaretowym čahom dale na sewjer. Bě z wulkimi čerwjnymi křižemi na třěchach a po bokach jasne woznamjenjony, zo by lětadlam zahe spóznac był. Džěše jeno pomału dale. Kolije běchu často zatykane.

Při wšem běchmy lědma pytnyli, zo su hody cyle blisko. Lóšo zranjeni počachu tehodla chorobne sotry rumpodicha dla škrěc. Wuskotliwje so łoskotiwym prašenjam wuwynić pytachu. Skónčnje nam lubjach, zo dostanje kóždy swoje bože džěćo hakle w chorowni, hdžež budže w přichodnych dnjach zaměstnjeny.

Patoržicu běchmy nawječor blisko awstriskich mjezow. Lékar přeńdže wozy, přejo wšem přihodne hodowne dny. Jeho přewodzace sotry poskičachu tabletki přećiwo boločam a za měrny spar. Přećiwo duchownej nuzy lékow njemějachu. Z njej měješe so kóždy sam na swoje wašnje rozeštajeć. Njeporadži so to kóždemu. Běše to po słowje: „Čicha Boža nóc“ kaž lědma hdy. Ani zwuki zwonow naše mysle njeprzewodzachu, a žana swěčka bľuku čmu njerozjasni. Přeni džen hód docpěchmy Graz. Hodowna čišina po cylum měsće. Připońdnju nadobo přez powočinjene wokna cunje bórčenje, kiž so podhladnje zesylnješe. Počachu sireny wuč. Jendzelske lětadla! Nadobo poča wobaranska artilerija do nich praskać. Z wulkim wrjeskotom rozbuchachu njedaloko bomby. Wokna šcerčachu, wozy dyrkotachu. Doswojeho wosuda podaći třepotachmy w swojich ložach. Totalna wójna njeznaješe mjezow. Bě to kaž Boži džiw, zo smy tam přetrali. Naš wóz wosta njewobškodzeny. Wo škodach na druhich bě mało zhonić. Nawječor scáhnychu naš čah z města won.

28.12. dojěděchmy skónčnje do českeje Mladeje Bole-slavy. We wojskeje chorowni witaše nas hodowny štom. Wo hodownym wobradženju so tam wjace njerěčeše. Wšedny džen a powšitkowna nuza bě znowa wšěch doscáhnyla.

Z džakownej wutrobu pisach po nimale štwórcłětněj přestawce zaso přeni postrow domoj.

Konfirmaciski wobraz

Znowa so jedne léto na kónc chila, a prašeš so, što bě a što drje budže. Mam před sobu ležo fotografiju wo našej konfirmaciji w léce 1951. Mój swěće, mjeztym je hižo 45 lét zašlo! Štyrceci hólcow běchmy, kotřiž sedzjachmy a stejachmy před Rakečanskej faru a w pozadku farar Heinz Šořta. A runje tak wulka běše swita konfirmandkow. Hdžeha je čas wostał a što je so wšitko stało w tychle poslednich létdžesatkach?!

Haj, tehdom, lédma pjeć lét po žalostnej wójnje, słušeše konfirmacija do wjerškow našeho młodeho žiwjenja. A wěm so dopomnić, zo bě so jedyn hólc na njej wobdželić njesměł, dokelž porjadnje na wučbu, na pačerje, kaž to pola nas rěkaše, njechodžeše a tež, dokelž nje-wuknješe, štož nam farar nadawaše – čitanje wěsteho stawa w bibliji, nawuknjenje kěr-lušow, Božich kazni, modlitwow atd.

Z tajkej wulkej hromadu boranow, wowcow a wowckow abo mje dla kózłow, kozow a kózlatkow měješe farar druhy swoju lubu nuzu. Wjetšina

wšak chodžeše, dokelž to wot domu dyrbyeše a dokelž so to cyle jednorje tak słušeše. Běchmy do skupin rozdželeni, předešm wězo hólcysami a hólcys same. Hewak drje by to za fararja Šořtu hotowu katastrofu woznamjeniło. A potom bě tež hišće dwoja skupina konfirmandow a konfirmandkow ze zbytnych wšow a wjeskow wulkeje Rakečanskeje wosady. Pačerska stwa tam pod Čornicu bě znajmjeńša přeco z nami wobsadžena. Farar měješe činić, zo wšelakich njeplechow zwuzdži. A tych njebě mało. Wšelacy džě njemějachy wšitko za tak jara chutne. Z erta jedneho z Rakec pochadžaceho wučerja slyšachmy druhy hanjace stowa wo fararju a jeho džěle, štož wšelacy rady slyšachu a laptachu. Štyri léta pozdžišo bychu so snadž z našich rjadow wotsalili a sej druhdze na hinaše wašnje swój zastup do swěta dorostlych poswjećić dali. K wučerjam pak mělo so tole naspomnić: Časy běchu tehdom što wě kak hubjene. Konfirmaciski wobraz běštaj mi kmótraj wobstaraj, a wo črije čuješe so naš rjadowniski

wučer Müller, wón pochadžeše z Zwickaua, zamołwity. Z pjeć přizwolenych „bezugscheinow“ sym ja jedyn dostał. Za to chcył so temule dušnemu čłowjekej tež džensa hišće džakować, tež za wšu prócu, kiž je wón na mni matematiki dla naložował.

Prjedysym so na młodžinsku swjećbu měrił, na tu „dobrowólnu“ a w léce 1955 wot wyšnosće zawjedženu. Haj, wona je situaciju dospoľnje změniła. Ničto wšak njeby ničo přečiwu temu měł, bychu-li so ateisća a přeswědčeni stronjenjo wo tule pseudoreligioznu swjatočnosť jenož za swoje džěci prócowali, a cyła naležnosť by někak w normalnym ramiku wostała. Ale ně, strona z Ulbrichtom w pozadku chcyše tež w tymle nastupanju wšu młodžinu za sebje dobyć. Tola naposledk je so runje tale jeje młodžina do wšeho wohladała a njeje dale jeje opium srěbač chcyła a na dorazne wašnje k temu přinošowała, zo so systēm móhłjec přez nóc sypny.

Zwopředka, potajkim w léce 1955, wšak njebě přewidžeć, kak so to z tutej swjećbu změje. Hewak mje tola njeby tehdom niši mój džěłodawar, šefredaktor stareho serbskeho dženika,

na přenju młodžinsku swjećbu do Budyskeje „Króny“ posłał, runje mje njezraťeho a njespušćomneho škerjedžaka, zo bych wo njej rozprawjał. Njewěm hižo, što je so tehdom z mojego pjera wozjewiło. Pozdžišo wšak słušeše wabjenje za młodžinsku swjećbu tež do winowatosćow serbskeho nowinarstwa, mjez ewangelskimi Serbami z wěšty m wuspěchom, mjez katolskimi drje ze žanym. Bohudžak. Hinak běše to wězo w druhich narašoněmskich krajach, wosebje w centrach tak mjenowaneho džělačerskeho hibanja, hdžež so zdžěla tež džensa hišće što wě kak jara za tónle akt horja.

Hladam zaso na swój konfirmaciski wobraz a spytam sej mjena svojich sobukonfirmandow do pomjatka wołać. Pola tych z Rakec a Jitka, z Kamjeneje a Jenšec a Kačeje Korčmy so mi to hnydom poradzi, dokelž smy wosom lét hromadze w šuli sydali, pola tych z Komorowa a ze Stróže, z Wysokeje a Hermanec je totrochu čěšo. Tón a tamny z nas hólcow je we swojim žiwjenju tójsto dožiwił a tež docpěl, tón a tamny pak je dawno hižo na Božu prawdu wotešoł...

Hinc Šořta

Druha hłowna zhromadźizna

Swoju 2. hłownu zhromadźiznu wotmě Serbske ewangelske towarstwo reformaciski swjeden popoľdnju w Rownjanskej šuli. Njedziwajcy dalokeho puča bě wopyt z Budyskich stron dobry.

W swojej rozprawje wo minjenym léce pokaza předsyda towarstwa M. Wirth wosebje na dostojne a hódne přewjedženje 50. jubilejneho cyrkwinskeho dnja w Budyšinje. K jeho poradenju su mnozy njesebičnje přinošowali. Tehodla bě možno, jón bohaće woswjećić z koncertom, fotowej wustajeńcu a stawizniskim spisom wo cyrkwinskih dnjach. Džělo na serbskim lekcionaru pokročuje a je nadžija, zo k přichodnemu cyrkwinskemu dnjej z příručkomaj za wosadnych a kantorow hotowy předleži. We wysokim nakła-

dže wudate informaciske lopjeno je dobry wothlós namakało a mělo so tehodla bjez wosebitych změnow znowa nakładować. Wšelake pokiwy a namjety za džělo towarstwa njeje dotal možno było zwoprawdźić. Njesu pak z tym zabyte. Při wšěm je hłowna přičina njedostatka na ludžoch, kiž wěc ze zamołwitosću do rukow wozmu. Mamy džensa wjace možnosćow, hač dokonjamy je zwoprawdźić. Wjace kedžbnosće ma so tehodla dorostej wěnować. Wšelake dalše objekty na dobro ewangelskich Serbow so w diskusiji mjenowachu. Wosebje měli so hromadzić a zachować ze založenjom archiwa serbske ewangelske kulturne hódnoty.

Po rozprawje rewizijneje komisije njesu so při pruwowanjach žanežkuli njedostatki

nadešli. Tuž so dotalnemu předsydstwu na dalšej léce znowa dowěra wupraji, bohužel pak bjez zastupjerja Slepjanskich Serbow. Z džakom domjacym hošćičelkam za dobre pohošćenje a zajimawe wjedženje po Serbskej stwě so zhromadźizna skónči. Gf.

Foto: E. B.

Nowy předarški seminar

Lipsk (epd). Ze swjedženskim kemšemi poswjećić so 11. septembra nowy dom za ewangelski předarški seminar. W nowych rumnosćach w Lipsčanskim misioniskim domje zjednočítej so dotalnej kubłanišći we wikowanskim měsće a w Lückendorfje pola Žitawy, kotraž móže 20 wikarkow a wikarow přiwać. Lückendorfske kubłanišće so kónc léta zawrěje. W swojim předowanju přeješe krajny biskop Volker Kreß (Drježdžany) nětčišim 15 wikarkam a wikaram kaž tež sobudžělačerjam seminara „móca nadžiju“. Přichodne fararki a tež fararjow pohonjawaše, zo bychy so w přichodnej službje tež na nazhonjenja a dožiwenja z kubłanskeho časa dopomnili.

Seminary słuža wukublanju w praksy za přichodnych wosadnych fararjow, kotraž traje dwě léca a so zwjetša bohosłowskemu studijej přižamknje.

„... na čotmiku srjedź wichorow a žołmow ...“

K 75. posmjertninam fararja Jana Wałtarja

Naspočatku a na kóncu skutkowanja fararja Jana Wałtarja steji postawa wurjadneho wjednika ewangelskich Serbow, Hodzijskeho fararja Jaroměra Hendricha Imiša. Imiš bě jeho dowjedl k serbstwu. Wo Imišu přednošowaše hišće hodžiny do swojeje smjerće. Kruh bě so zawrěł.

Rozsudnej za žiwjenski puć Johanna Walthera, 1860 narodženeho wučerskeho syna z Pirnaiskich kónčin, běštej knižce, kotrejž jako student teologije w Lipsku do rukow dósta. Jedna rysowaše spad serbstwa a wěšćeše serbsčinje bórzonny kónc. Tamna, spisana wot Imiša, rěčeše wo nuzy we lužiskich wosadach, kotrež dyrbja w maćernej rěči předowaceho duchowneho parowac. Zacišć spisow studenta hižo njepušći. Započa wuknyć serbsčinu, chodžeše na schadžowanja Lipsčanskeho serbskeho towarstwa a wobdžěli so na Imišowym serbskim předarskim seminarje. Jako Němc zastupi Johannes Walther do Hodzijskeje fary, jako Serb Jan Wałtar ju zaso wopušći.

Nakročenemu pućej wosta čas žiwjenja swěrný. Služeše třom serbskim wosadám. Spočatnje na połdra lěta Łazej, wot 1887 Wóslinkej a z lěta 1906 hač do swojeje smjerće 1921 Njeswaćidlu. Zo je so z wotležaneho holanskeho Wóslinka dóstał na jednu z najwjetšich a najbohatšich farow, swědči wo kmanosćach fararja Wałtarja. Jeho předchadnik w Njeswaćidle, farar Jurij Jakub, tehdyši wodžer serbskeho ewangelskeho duchownstwa, jemu puć runaše. Z jeho doporučenjom wuzwolichu sej Njeswaćenjo Jana Wałtarja 1906 za noweho duchowneho.

We wšěch swojich wosadach so farar Wałtar po tym měješe, štož bě so jemu na Hodzijskej farje zašćepiło. Hdžežkuli možno, spēchowaše serbstwo a spyta zbudzić narodny duch. Njebě hišće dvě léce we Wóslinku, hdyž so na jeho iniciatiwu w Jitru založi „Towarstwo serbskich burow“. Hłowna zhromadźizna wšěch serbskich

Jan Wałtar Foto: archiw

burskich towarstwow měješe to za tak wurjadny skutk, zo jeho hišće samsne lěto za čestneho sobustawa pomjenowa. Tež za rozšěrjenje serbskeho pisaneho słowa so zasadžowaše. Za jeho čas podwoji so w běhu krótkich lět woteběrarsstwo „Missionskeho Posoła“ we Wóslinčanskej wosadze na wjac hač dvě scě. Jako dohladowar šulow swojeje wosady so přeco woserbskich wučerjow. Samo wyšnosće zamó raz přeswědčić, cofnyć hižo wobzamknjene wobsadjenje Wóslinčanskeho wučerskeho městna z Němcom. W časach, hdyž tola raz serbskeho wučerja njemějachu, hromadžeše dwójce wob tydžeň serbske džěci a rozwučowaše je sam w maćerščinje.

Jasnje pak Jan Wałtar spózna njenaprošnje woteběranje serbstwa. Njebě to jenož scěch zahubneho wliwa bruniceweje industrie we wjacorych wsach Wóslinčanskeje wosady. Serbja sami wo swoju narodnosć njerodžachu. Doswójbow začahny němska rěč, za chribjetom fararja so starši za to wuprajichu, zo nochcedža hižo serbsku wučbu w šuli.

Wuchadžejo ze swojich nazhonjenjow Jan Wałtar hižo 1906 z jasnými słowami narodne wuwice rysowaše: „Najprjedy serbska rěč womejlnke w šuli, za 50 lět snadž potom tež w cyrkwi – zaso 50 lět dale tež po domach.“ Zdobom wěšćeše, zo budže před lětom wudaty nakład serbskeje biblije posledni w stawiznach ewan-

gelskich Serbow. Za swoje wěrnosće słowa dósta sej hrbu kritiku wot redaktora Serbskich Nowin Marka Smolerja. Jej pak wěšće wotmołwi, zo je trjeba, wěrnosći do wočow „hladać“, wěrnosći, kotruž wón sam wšednje dožiwi, bědžo so „na čotmiku srjedź wichorow a žołmow“.

Zasadny rozdžěl w narodnym položenu njenańdže farar Wałtar tež w Njeswaćidle. Lědma bě so tu 1909 tež z jeho pomocu založilo serbske wosadne towarstwo „Jutrnic“, měrjachu so přećiwo njemu šćuwarjo, založi so hišće samsne lěto napřećiwně němskonacionalne towarstwo, a wobzamkny cyrkwinske předstejičerstwo wotstronjenje serbskeje drasty paćerskich holcow. Žołmy rozhorjenja so po času změrowachu, ale serbske přecowanja tež w Njeswaćanskej wosadze mało wuskutkowachu. Hladajcy woteběraše serbska młodźina a džěcina.

Farar Wałtar wosta nježenjenc. Spočatnje měješe swojeju staršeju při sebi, po jeju smjerći wobstaraše jemu sotra domjacnosć. Jako čłowjek z čućiweju dušu měješe sylny počah k wumělstwu a přirodce. W farskej zahrodce plahowaše sej njewšedne rostliny. Sam za sebjě molowaše wobrazy, po swědčenju tych, kiž je wuhladachu, dosć wustojnje a wumělsce. Wobrazy su so zhubiły. Zachowaše pak su so džesatki basnjow, kěrlušow a dalších spisow, z kotrymiž je wobohačať serbske pismowstwo.

Smjerć fararja Jana Wałtarja w nocy po druhej adwentnej njedželi 1921 bě njewočakowana. Čily bě njedželu kaž stajnje swoje zastojnstwo wukonjať a popoždnu bě w Njeswaćanskim towarstwje „Jutrnic“ porěčať wo Imišu. Póndželu rano so roznjese powěsć wo jeho smjerći. Sotra Marja daše wozjewić, zo bě jehospicy Boža ručka zajała. Tamny časowy swědk, syn Njeswaćanskeho knježka, rozprawja, zo bě Jan Wałtar sam swoje žiwjenje skónčił. Běchu wichory a žołmy byli přesylne za samotnje so bědžacy čotmik? T. M.

Lětsa ze „serbskim busom“ do Delnjeje Łužicy

Za pućowanje wuzwoli so lětsa druha njedžela w septembrje, poprawom čas, kiž je najbóle miły a slónčny. Tola lětsa běše wón zymny a deščikojty. Z busom serbskeho předewzačela z Radworja wotjědžechmy dypkownje napoť wosmich z Budyšina. W Strowotnej studni nazběrachmy poslednich pasażerow, a potom džěše po awtodroze přez nowy most pola Wownjowa přez Sprjewju k wujězdej na B 96. Kaž přeco běše tež lětsa zaso Handrij Wirth z Njeswaćidla program za jězbu wupytať a organizatoriske džěło hromadze ze serbskim superintendentom na w. G. Wirthom, jeho nanom, přewzať. Po puću zhonichmy wot H. Wirtha přez wotrěčak, tak zo móžeše to kóždy z 50 wobdžělnikow jězby derje slyšeć, zjimawe stawizniske fakty wsow a městow, přez kotrež jědžechmy. Wo Małym Wjelkowje zhonichmy, zo je tu najwjetši prazwěrjenc Němskeje z wjace hač 100 betonowymi zwěrjatami, kiž běchu před 250 milionami lětami na swěće žiwe, w normalnej wulkosći w poslednich 20 lětach nastať.

Jedyn zwón ze sławneje lijerne zwonow z Wjelkowa su serbscy wupućowarjo do Texasa/USA před 140 lětami sobu wzali a wón steji tam džensa na uniwersitnym arealu w měsće Austin. W Małym Wjelkowje je tež najwjetša zabłudzenska zahroda Němskeje; štož namaka najkrótsi puć, je 350 m wotkročil. Po puću mjez Chelnom a Čornym Hodlerjom móžachmy pod tolstými mróčelemi daloکو widžeć, samo wuhenje wulkomilinarne Hamor. Rakecy su přichodna wjetša wjes, kiž by so bjezmała z městom stała. Rakecy su srjedzišćo rybarstwa w Hornjej Łužicy, najoť tu lětnje 350 000 t karpow. W něhdyšim hrodce je zaměstnjená rybarska šula, kiž bu 1949 založena. Ze swojimi 85 lětami hišće dosć hibićiwý farar Wirth přida, zo je tu w Stroži pola Rakec w burstwje wotrostl a zo je ze staršimaj a bra- ↵

trami a sotru kóždu njedzelu z kuću do Rakec kemši jězdziť.

Hordže zdžěli nam, zo wobdžěli so na jězbje tež jeho džowka a wučerka z Kemptena (Allgäu) a tež młody dr. Werner z Budyšina, kiž džěła w Serbskim instituće. Před Stróžu, nětko hižo za něhdyšej saksko-pruskej hranicu, dowolichu mróčele krótki pohlad slónca na nas. Dróha mjez Stróžu a Mačowom běše něhdy ru na kaž smuha, džensa jězdžemy w potkole wokoło Hórnikočanskeho jězora z jeho 260 ha wulkej hładžinu.

Dojěždžechmy do wulkoměsta Wojerecy z jeho 63 000 wobydlerjemi. Wojerecy buchu 1268 přeni króc naspomnjene. Wot 1323 sem je to město, wot 1955 socialistiske nowe město, natwarjene za džělačerjow a přistajenych wulkomilinarnje a pľunoweho zawoda Čorna Pumpa. Wot daloka derje widžec je wěža cyrkwjeswj. Jana. Znaty je mjez druhim zwěrjenc a Janowy gymnazij. W l. 1912 bu we Wojerecach, kiž leži při Čornym Halštrowje, Domočina založena.

Za Wojerecami strowi nas na rekultiwěrowanych nasypach něhdyšeje brunice wjeje jamy kćějacy wrjós. Před Čornej Pumpy překročimy hranicu mjez Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Widžimy nowonatwarjene

chlóždžaki něhdyšeho wulkokombinata, jedneho z najwjetšich w Němskej. Je zwjeselace, zo dale džěła a wjele ludžom wšědny chlěb zaslužić dawa. Za Čornej Pumpy ležaca milinarnja Dubrawa wšak je so lětsa zawrěc dyrbjala.

Potom jězdžechmy do Grodka, nowy puć zaso won njewjedžeše, twarja dróhu, tak zo dyrbjachmy puć města přez Stradow a Bukow wobjěc. W srjedžowěku wuwi so Grodk, kiž tež němsce hač do 18. lětsotka Grodk rěkaše, k wikowanskemu městu, wón wšak ležeše při wikowanskej dróze z Hamburga do Wróclawja. Po twarje železniskeje čary z Berlina do Zhorjelca přez Grodk w l. 1866 wuwi so tutkalcowstwo. W lěće 1929 klepotachu w domjacnosćach a fabrikach na 1200 krosnow. W l. 1843 namakachu tu přenju brunicu. Do Grodka přesadziła je so 500 lět stara cyrkej z Prožyma wuhloweje jamy dla.

Jako jězdžechmy potom zaso po B 96 směr Choćebuz podtu wulkeje Grodkowskeje wodoweje zawěry, kiž wšak so za lěsom chowa, kiwaše nam po lěwej stronje cyrkwina wěža we Wjelikich Dobrynjach, w Gólyнку wotbočichmy dolěwa a jězdžechmy po awtodróze hač do Wětošowa. Před městom skedžbni nas H. Wirth na wjes

na lěwym boku z mjenom Łobožice (Lobendorf). Tu steji hišće zdžeržana kapačka z 13. lětsotka, natwarjena z pólnych kamjenjow, tu nastanje „wjesny muzej“.

Na Wětošowskim torhošću lězechmy z busa a podachmy so hnydom do Serbskeje cyrkwe, ke kotrejž słušeše město a wokolina. Wona so tež džensa hišće Wendische Kirche mjenuje, byrnjež hižo lětdžesatki dolho žane serbske Bože słowo w njej słyšeć njebě. Němska cyrkej natwari so paralelnje k serbskej bjez kóždeho wotstawka pozdžišo. Před kemšemi na kěrchow k rowej Wylema Šybarja přistupić hižo časa dla možno njebě.

Podachmy so do Serbskeje cyrkwe a přez chódbu do Němskeje cyrkwe, dokelž w serbskej hišće solospěwarjo za kemše probowachu. Wobě cyrkwi běšej k dnjej pomnika nutřka z čornymi, bělymi a čerwjenyymi wulkimi pľachtami „wudebjene“. Běše nam čezko, zmysl wumělcow spóznać, kiž su na projekće tysacy zaslužili.

G. Wirth rozložil nam stawizniske měžniki Wětošowa. Mjenowaše Jana Borka, kiž bě wulki ženij, a Mertyna Rochu (1837-1913), sobuzaložerja Mačicy Serbskeje w Delnjeje Łužicy. 1930 wotmě so jubilejny swjeden Mačicy Serbskeje.

Tudyši džensniši farar, knj. Lischewsky, kiž je Serbam jara přichileny, powita nas a wuwjedže, zo je M. Rocho před 100 lětami do cyrkwinskeje knihi zapisať, zo dyrbi wyši farar we Wětošowje přeco Serb byc, přetož Serbska cyrkej je „mater“=mać a němska cyrkej je „filia“=džowka, to je t. mj. subordinacija. Hač do lěta 1917 je to tež tak wostało, pozdžišo stej so do dweju cyrkwjow džěliťoj. W Serbskej cyrkwi je farar Bieger někak w l. 1933 poslednje serbske kemše swjěciť.

Přenju zwoprědka katolsku cyrkej natwarichu Serbja někak w l. 1350 z wulkej podpěru knježeho dwora. Běše wšak z wašnjom, zo němski knježk tež serbsce rěčeše. W l. 1619 je so Wětošow dospoňnje wotpalil. Džensniša předchadnica cyrkwe je so 1650 natwariła.

Za Němcow přitwari so kapačka. Dokelž čujachu so z tym potlóčeni, rozsudžichu so 1689, zo so kapačka wottorha a paralelna němska cyrkej natwari, kiž bu 1694 poswjećena.

Wokoło 1850 zběhnychu třechu Serbskeje cyrkwe za natwar dweju ľubjow, klětka dyrbjěše přez tutón přetwar předku do woľtarja. Z toho časa so praji, zo farar z butrobasa předuje.

H. Grós

(Pokročowanje slěduje.)

Foto: Měškank

Wětošow. „Wot přewažnje wjetšiny k so zhubjacej mješinje“ rěkaše kónc septembra zarjadowana podiumowa rozmoľwa wo serbskich rěčnych a kulturnych wosebitosćach Wě-

tošowskeje němsko-serbskeje wosady w zańdženosci a přitomnosći.

Nimale 50 zajimcow běše přeprašenje skupiny „Serbska namša“ scěhowało a do Serb-

druhi raz na delnjoserbske kemše prosyło. Mjez wjace hač sto kemšerjemi běše tež swarna ličba ewangelskich a katolskich Serbow z Hornjeje Łužicy.

Měškank

Nutrni spěwarjo

Sta so pak, zo knjez Chrystus a swjaty Pětr po swěće chodžestaj. A wonaj přindžestaj do wjeski, hdžež w jednym domje tak rjenje spěwachu. A knjez Chrystus wosta stejo, swjaty Pětr pak dale džěše. A jako wón kusk dale přindže, powohladny so wón, a knjez Chrystus tam hišće stejěše. Swjaty Pětr pak tola hišće přeco dale džěše. A jako wón kusk dale přindže, powohladny so wón hišće zaso a knjez Chrystus tam hišće přeco stejěše a poskaše. Duž wobroci so swjaty Pětr a přindže zaso k tej chěži, a tam jara dušnje pěsnikič spěwachu. Jako běštaj chwilu posľuchaľoj, džěštaj dale a nadeńdžestaj druhu chěžu, hdžež tež spěwachu. A swjaty Pětr wosta stejo, ⇐

zo by poskał, knjez Chrystus pak přeco dale džěše. Duž džěše swjaty Pětr tež dale a džiwaše so wulcyšnje. Knjez Chrystus pak praji: „Što džiwaš so tak wulcyšnje?“

A swjaty Pětr praješe: „Ja so džiwam tak wulcyšnje, zo ty tam stejto wosta, hdžež pěsnički spěwachu, a tu nimo džěš,

hdžež kěrlušy spěwaja.“ Duž rjekny knjez Chrystus: „Mój luby swjaty Pětro! Tam spěwachu pěsnički, ale to ze wšej nutrnošću, tu spěwaja kěrlušy, to pak bjez wšeje nutrnošće.“

Tutu legendu wozjewi J. A. Smoler w l. 1841 w swojich Pěsničkach. Bě ju słyšał w Hermanecach wot Ğertoweje.

haješe a tak so někotryžkuli wosamočeny čłowjek na njón wjeseleše.

Něšto měło so hišće přispomnić: W tutym času njesmědžachu so po móžnosći tež pjenjezy wudać. Dopominam so derje, zo so před swjatymi dnjemi dokładnje přemyslowaše, što móhło so doma trjebać.

Schneeweiß pisa w swojej knize „Feste und Volksbräuche der Sorben“ wo tutym času sčehowace: „Dwanace nocow, čas mjez swjedzenjomaj, je pola Serbow kaž pola wšitkich křesćanow najstrašniši čas lěta ..., złe duchy zachadžeja.“

Tež Willibald Schulenburg je w knize „Wendisches Volkstum in Sage, Brauch und Sitte“ podobne zakazy za tute dny zapisał. Zajimawe je w tutej knize wopisanje přiwěry, zo móžeš so w silwesterskej nocy – w dwanatej hodzinje – na křižowanišću wo přichodze napašować. Ja nochcu wšo přeradžić, štož je tam napisane, ale jenož telko: Słyšiš-li wocy, budže lěto dobre. Słyšiš-li na zahrodze hwizdanje, zadbudus paduši do doma. Słyšiš-li hudźbu, husle abo podobne, budže přichodne lěto kwas w domje.

Nětkole zwučena silwesterska nóc ze zdžěla nadměrnym pićom alkohola a postrowjenje noweho lěta z wjele praskanjom njeje hišće stara. Hišće před 2. swětowej wójnu so nowe lěto znajmjeńša na wsy měrnišo postrowi. Susodza sedžachu hromadže a bjesadowachu. Wězo, tež škleńčka čisteho so wupi. Ale za wopištwo a za bohate blida pobrachowachu jednorje pjenjezy. Wulka tyza pječenych jerjow a přihrěwane běrny běše pola nas swjedženska jědź kónc lěta. Při biću časnika wočakowachmy stejto nowe lěto, potom styknymy ruce a nan so pomodli, prošo wo strowotu a žohnowanje za swójbu a cyłe přecelstwo, přecelow a znatych.

Za nas džěći bě wopyt pola kmótroj wosebitosć přichodneho dnja. Njehodžachmy jenož jutry, ale tež na Nowe lěto po kmótrfiski dar. Wulka całta a někotre slódkosće, pozdžišo hišće někajki druhi darik bě přičiny dosć za wjesele na proze do noweho lěta.

Jan Kasper

Sponsorowanje Lipsčanskich Thomanow

Awtowy zhotowjer Ford chce w přichodze Lipsčanski Tomašowy chór sponsorować. Finančna a wěcowna pomoc je so najprjedy na tři lěta dojednala a wopřija lětnje „hódnostnu šěšćměstnowu ličbu“, rjekny Hermann Hollmann wot předskejšćerstwa Kölnjanskich Fordowych zawodow AG 10. oktobra před žurnalistami w Lipsku. Wyše teho měli so podpěrować wěste koncertowe předewzaće, Tomašowego chóra, kaž za 1997 planowana USA-turņeja.

Tomašowy chór liči k najstaršim a najwuznamnišim hólcacym chórom na swěće, kiž pěstuje wosebje namrěwstwo prjedawšeho Tomašowego kantora Johanna Sebastiana Bacha. Tomašowy kantor Georg Christoph Biller zwurazni, zo měło se sponsorowane pjenjezy předewšěm za wukubłanje a zmysłapołny swobodny čas tučasnje 90 hólcow a młodych mužow ličaceho Tomašowego chóra nałožować.

Z cyrkwinskeho žiwjenja

800 mio ludži na swěće nima dosć k jědži. To je wjace hač ma Europa a Sewjerna Amerika wobydlerjow.

Ewangelsko-metodistiska cyrkej w Němskej ma 65 000 sobustawow, kotřiž su w 600 wosadach zhromadzeni.

Bibliske towarstwa, kotraž su swětowemu zwjazkej bibliskich towarstwow přizamknjene, su w lěće 1995 wjace hač 29 mio biblijow a Nowych zakonjow rozšěrili.

Ew.-luth. sewjeropołobka cyrkej (Nordelbische ev.-luth. Kirche) je wosebitu adwentsku protyku wudała, kotraž poskići wot 30.11. do 6.1. za kóždy džen meditacije a modlitwy. Z tym chce cyrkej móžnosć dać, adwentski čas nutrnišoswjećić.

W krajach Burundi, Liberija, Somaliska a dalšich 10 afrikskich krajach hrozy hłód, ⇨

Foto: K. A.

Čas potajnosćow

Dny wot patoržicy hač k třom kralam je čas čmowych a dołhich nocow, nocow połnych potajnstwow. Předstajmy-li sej – lučwo, pozdžišo petrolejowa lampa rozswěčištej lědma stwu, radio a telewizija hišće njeběštej. Sydachmy na kachlowej ławce a bajachmy sej bajki, powěsće wot generaciji ke generaciji, podate abo tež nabate. Mutna swěca polěkowaše fantaziji. Rěčachmy tež wo tym, kak mamy so w tutym času zadžerjeć.

Hišće hač do džensnišeho skutkuja zdžěla prikaznje a zakazy, kotraž naše zadžerženje na tutej dnjach postajowachu. Najbóle znaty je woznam sonow w tutej dwanacej nocach. Wot nich wěščachu poděńženja w dwanacej měsacach noweho lěta. Naša wowka prašeše so mje kóžde ranje, wo

čim bě so mi džało. Sym pak jej jenož najrjeńše powědał, a wona bě mudra dosć, zo by mi jenož dobre měsacy wěščila. Takle so mój derje znjesechmoj.

Džěło kaž kidanje hnoja, wulke płokanje a tajke, kiž wulku haru načini, bě kruće zakazane. Tež chlěb so njepječeše, a kotwrót dyrbeše w tutym „swjatym“ času wotpočować. Hewak – kaž so praješe – nas pochłostaja złe duchy, kiž w tutej nocach zachadžachu.

Patoržicu njesmědžeše so ničo wupožćić abo pola susodow wuprosyc. Wěra do škódliveho kuzla z pohanskeho časa to zakaza.

Dobra tradicija bě, na tutej dnjach znajmjeńša dwanacej wšelakich wosuškow woptać. Wopyt pola přecelstwa, přecelow a znatych so na tuto wašnje

jeli so tutym krajam bórze nje-pomha.

*

Prof. dr. Matthias Petzoldt, kotryž bě prjedy farar w Budyšinje w Strowotnej Studni, je so nětko za dekana teologiskeje fakulty Lipsčanskeje uniwersity wuzwolił.

*

Lipsčanska ewangelska studentska wosada wobsteji lětsa 50 lět. Wona bu jenož někotre měsacy po znowawotwrjenju uniwersity w léće 1946 załožena.

*

„Chlěb za swět“ je w poslednim času 45,8 mio hr za 69 projektow w Africe, Aziskej a Łačonskej Americe wudał.

Foto: K. A.

POWĚŠĆE

Hornjołužiska diakonija stwori w Lubiju 280 džělowych městnow

Lubij (epd). Po dwulětnym twarskim času wotewrě so 31. oktobra w Lubiju najwjětša džěłarnja za zbrašenych. Diakoniske zarjadnišćo skića 280 džělowych městnow w elektriskim, drjewowym a metalowym předžěłanju kaž tež za zahrodnistwo a tworjenje krajiny. Twarske košty wučinjachu 21 mio hriwnow, rjekny jednaćel Diakoniskeho skutka Hornja Łužica, Michael Ahrens, napřećo epd. 90 procentow wudawkow stej njesłój zwjazk a kraj Sakska, zbytk přinošuje diakonija sama, připomni wón.

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. Rjadowje Serbska přédarska konferenca. – Domowina-Verlag GmbH, Tuchmacherstraße 27, 02625 Bautzen. Redaktor a skazanki: sup. Siegfried Albert, Jerjowa 15, 02625 Budyšin, tel. 03591/481280. – Sadžba: Serbske Nowiny Budyšin, čišć: Serbska čišćernja tzwr w Budyšinje. – Wuchadza jónkróć za měsac. Přinoški a dary na konto: Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen, Nr. 1000 028 450, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 85 550 000

Diakoniski skutk Hornja Łužica słuša z něhdže 540 sobudžětaćerjami k najwjětšim džěłodawarjam w na strukturu słabym regionje narańšeje Sakskeje. Jemu je mjez druhim přizamknjeny tež tradiciski Katyrniny dwór w Großhennersdorfje, kotryž bě woswjećil w awgusće swoje 275lětno wobstaće.

Wukrančicy. We wobtuku swjedzenskeho tydenja přednošowaše 1. nowembra farar Jan Malink we wosadnym domje starolutherskeje wosady wo ewangelskich Serbach. Jeho wuwjedženja k stawiznam a džensnišej situaciji so ze zaimom přiwzachu a zbudžichu žiwu diskusiju. Na přednošku wobdžělišo 70 sobustawow starolutherskeju wosadow Wukrančicy a Klětno.

*Tute lěto je tež wušło
a z Boha derje ke kónceju dóšło
přez zrudobu a wjeselo.
Bóh je stajnje swěrnny wostał,
a wot njeho je kóždy dóstał
dosc wopokazmow lubosće
Džak jemu dawajće.
Kak wjele činił je
Bóh Knjez swěrnny!
Wón smilny je;
nam, kiž zli smy,
je wšědnje činił dobroty.*

Lubeński

Přeprošujemy

01.12. – 1. njeźela w adwencie

9.00 hodž.

němsko-serbske kemše ze zapokazanjom cyrkwinskih předstejićerjow w Budyšinje w Michałskej (farar Stolte, sup. Albert)

13.00 hodž.

kemše z Božim wotkazanjom w Budestecach (sup. Albert)

07.12. – sobota

15.45 hodž.

wosadne popoždnje w Drježdžanach (sup. Albert)

08.12. – 2. njeźela w adwencie

11.45 hodž.

nutrnosť w rozhłosu (sup. Albert)

14.00 hodž.

kemše z Božim wotkazanjom w Brětni (sup. Albert)
po tym bjesada

14.12. – sobota

14.00 hodž.

wosadne popoždnje w Bukecach (sup. Albert)

22.12. – 4. njeźela w adwencie

8.30 hodž.

kemše w Minakale (sup. Albert)

9.30 hodž.

kemše z Božim wotkazanjom w Rakecach zhromadnje z Njeswaćidłom (farar na w. Feustel)

11.45 hodž.

nutrnosť w rozhłosu (farar Malink)

24.12. – patoržica

10.00 hodž.

serbska Boža nóc w Budyšinje w Michałskej (sup. Albert)

25.12. – 1. dzeń hodow

9.30 hodž.

delnjoserbske kemše w serbskej cyrkwi w Choćebuzu (předar Frahnaw)

26.12. – 2. dzeń hodow

11.45 hodž.

nutrnosť w rozhłosu (sup. na w. Wirth)

05.01.97 – 2. njeźela po hodžoch

10.00 hodž.

kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej (sup. Albert)

10.00 hodž.

w samsnym času Boža služba za džěci kemše w Budestecach (sup. Albert)

13.30 hodž.